

معیارهای گزینش همسر از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اهواز

محمدحسین حقیقی زاده*، خدابخش کرمی**، تینوش سلطانی***

چکیده

مقدمه: یکی از اصیل ترین رفتارهای اجتماعی تشکیل خانواده می باشد که باعث بالا رفتن کیفیت زندگی و بقای نسل می شود با توجه به این نکته که همسران بخصوص زنان تاثیر فوق العاده ای در خانواده ها دارند توجه به امر ازدواج و بررسی دیدگاه دانشجویان در این رابطه می تواند کمک شایانی در گزینش همسر و آینده جوانان و آشنایی با اصول صحیح انتخاب همسر داشته باشد.

روش بررسی: در این مطالعه توصیفی، مقطعی 586 دانشجو به صورت تصادفی انتخاب و از آنها در مورد معیار گزینش همسر سوالاتی پرسیده شد بعد از جمع آوری داده ها از نرم افزار SPSS با استفاده از آمار توصیفی تجزیه و تحلیل انجام گرفت. **یافته ها:** یافته ها نشان می دهد که 65% دانشجویان شرکت کننده دختر و 35% پسر بودند که در مقاطع مختلف مشغول به تحصیل بودند. مهمترین معیار برای ازدواج از دیدگاه بیش از 82% از پسران و بیش از 90% از دختران اخلاق بود که بین دختران و پسران اختلاف معنی داری وجود داشت. معیارهای دیگر از جمله ایمان، اعتقادات مذهبی، مسئولیت پذیری و تحصیلات جزء معیارهایی بود که بین پسران و دختران از 32% تا 80% مورد اهمیت می باشد که با بعضی از مطالعات دیگر همخوانی وجود دارد.

نتیجه گیری: اگرچه دانشجویان هر دو جنس جنبه اخلاقی را مهمترین رکن برای انتخاب همسر می دانند ولی اقتصاد را هم به عنوان اولویت مطرح نموده اند و اکثریت ترجیح می دهند جهت انتخاب همسر با والدین مشورت کنند و خودشان تصمیم بگیرند.

ف ع ب 1389؛(1)2:44-54

کلمات کلیدی: اولویت ازدواج، معیار ازدواج، گزینش همسر.

* مربی، دانشکده بهداشت، گروه آمار و اپیدمیولوژی، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

** دانشیار، دانشکده بهداشت، گروه بهداشت عمومی، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

*** کارشناس دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

مقدمه

از آنجایی که انتخاب همسر جزئی از مراحل رشد روانی انسان محسوب می شود و امری اجتناب ناپذیر است ازدواج به عنوان مهمترین رفتار اجتماعی برای دستیابی به نیازهای عاطفی و کسب امتیاز همواره مورد تایید بوده است. ازدواج رابطه ای ظریف و پویا است و توجه به کانون گرم خانواده و تعاملات مناسب بین افراد در خانواده موجب رشد و پیشرفت انسان ها می گردد(1). با توجه به نقش فرهنگ و اعتقادات مذهبی در کشور و پای بندی جامعه به سن و آداب، به نظر می رسد در جامعه ایرانی ازدواج و تشکیل خانواده مهمترین نقش را در دوره بزرگسالی داشته باشد(2). جوانانی که در عرصه علمی فعال هستند و در خود شور و شوق مسائل علمی را سراغ دارند و خواهان یک زندگی علمی و پژوهشی هستند بهتر است در هنگام انتخاب همسر به این موضوع توجه داشته باشند و همسری برگزینند که او هم استعداد و علاقه به این امور را داشته باشد و بتواند محدودیت ها و سختی های چنین زندگی هایی را تحمل نماید و تحمل این زندگی ها نیاز به شناخت و استعداد و علاقه دارد. انسانی که قصد دارد در آینده مسئولیت های بزرگ اجتماعی را بر دوش بگیرد و زندگی اش با تحولات و دگرگونی ها همراه باشد، انتظار دارد همسرش او را یاری نماید بنابراین باید همسری عاقل، مقاوم و هدفدار انتخاب کند(3). اهمیت ازدواج به گونه ای است که در ایران و سایر کشورها مطالعات متعددی در رابطه با آن انجام شده است، عابدی (1379) در پژوهش خویش در دانشگاه علوم پزشکی اهواز به این نتیجه رسید که 98 درصد دانشجویان پسر معتقدند که می بایست سن همسرشان کمتر از خودشان و 96 درصد دانشجویان دختر براین باورند که سن همسرشان بیشتر از خودشان باشد، 55 درصد دختران و 5 درصد پسران ترجیح می دهند که همسرشان تحصیلات بالاتر از خودشان داشته باشند در زمینه اعتقادات مذهبی 73 درصد پسران و 70/7 درصد دختران کسی را ترجیح می دهند که مسلمان و معتقد باشد به رعایت واجبات شرعی باشد. 60 درصد پسران یک فرد زیبا ولی فقیر را به زن ثروتمند ولی زشت ترجیح می دهند. 94/7 درصد پسران و 98/7 درصد دختران فردی را که رشد فکری داشته باشد ولی فقیر باشد بر کسی که رشد فکری نداشته باشد ولی ثروتمند باشد ترجیح می دهند(4). با توجه به

اینکه از اصیل ترین رفتارهای اجتماعی تشکیل خانواده و تلاش برای حفظ بقا می باشد با توجه به این نکته که جوانان به ویژه دانشجویان سرمایه اصلی و کارگزاران جامعه فردا می باشند و پیشرفت و تعالی کشور وابسته به همت و پشتکار این قشر از جامعه است و از طرفی اکثر دانشجویان در سن ازدواج و انتخاب همسر هستند و طبق آمار بدست آمده در سال های اخیر متوسط سن ازدواج و میزان طلاق در کشور و در بین جوانان افزایش قابل ملاحظه ای داشته است لذا توجه به امر ازدواج و بررسی دیدگاه دانشجویان در این رابطه می تواند کمک شایانی در ارتباط با کاهش طلاق و گرایش بیشتر جوانان به ازدواج کردن و آشنایی آنان با اصول صحیح انتخاب همسر گردد لذا تصمیم گرفته شد که پژوهشی با هدف تعیین معیارهای گزینش همسر از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اهواز انجام شود تا با بررسی مشکلات موجود و ارائه راه حل مناسب در این زمینه با کمک و همیاری مسئولان مربوطه بتوان گامی مؤثر در این رابطه برداشت. در خصوص ازدواج و مسائل مربوط به آن نظریه های متفاوتی مطرح شده است از جمله آنها نظریه رشد و تکامل روانی است که طبق این نظریه هر کس از رشد و سلامت روانی بیشتری برخوردار باشد معیارهای عالی تری برای انتخاب همسر دارد مزلو می گوید: انسان های تکامل یافته از قوه ادراک وسیع تر و سلیقه عالیتری در زمینه انتخاب همسر برخوردار هستند(5). نظریه دیگری به نام نظریه نیازها وجود دارد که برای اولین بار توسط وینچ مطرح شد مطابق این نظریه هر شخصی همسری را انتخاب می نماید که بتواند نیازهای او را جبران و تکمیل کننده نقص های او باشد(6). در مقابل نظریه های فوق که اصطلاحاً نظریه های ناهمسان همسری نامیده می شوند نظریه دیگری به نام نظریه همسان همسری وجود دارد که نظریه پردازان در آن قاعده جهانی همسرگزینی را همسان همسری می دانند(7). میری و همکاران در سال 1384 در پژوهشی در دانشگاه علوم پزشکی بیرجند به این نتیجه رسیدند که مهمترین موانع ازدواج علل اقتصادی و سپس عدم اطمینان می باشد(8). مطالعه دیگری در دانشگاه بم انجام شد نشان داد که دانشجویان ایمان و اخلاق خوب را صفات اصلی همسر ایده آل خود می دانند به عبارتی معیارهای اخلاقی در این دانشجویان

این مطالعه به صورت توصیفی - مقطعی انجام گرفت. جهت انجام نمونه گیری از روش طبقه بندی استفاده شد به این صورت که از هر دانشکده به نسبت جمعیت آن نمونه ای انتخاب شد. روش کار به این صورت بود که تعداد 600 پرسشنامه تکثیر شد، سپس پرسشنامه ها توسط 3 نفر پرسشگر بین دانشجویان دانشکده های مختلف دانشگاه توزیع شد. به این صورت که با توجه به جمع آوری اطلاعات از امور دانشجویی دانشگاه نسبت به جمعیت از هر دانشکده نمونه گیری به صورت طبقه بندی انجام گرفت. روزهای جمع آوری داده ها به صورت تصادفی انتخاب می شد و در روزهای انتخاب پرسشگرها به درب ورودی دانشکده فقط به دانشجویان که وارد می شدند پرسشنامه تحویل می دادند البته قبل از توزیع پرسشنامه ها بین دانشجویان شرکت کننده در طرح توضیحاتی توسط پرسشگران در مورد اهمیت انجام طرح مورد نظر، مشارکت داوطلبانه دانشجویان در طرح و محرمانه بودن اطلاعات فردی ارائه شد. از تعداد 600 پرسشنامه توزیع شده تعداد 586 پرسشنامه عودت داده شد. بعد از توزیع پرسشنامه ها اطلاعات جمع آوری و بعد از کدگذاری وارد رایانه گردید و با استفاده از نرم افزار SPSS و آزمون کای دو مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها

یافته های پژوهش حاضر که بر روی 586 نفر از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اهواز انجام شد نشان می دهد که 65% از دانشجویان شرکت کننده در طرح دختر و 35% پسر بودند. مقاطع تحصیلی دانشجویان مورد مطالعه شامل 43% لیسانس، 40/4% دکترای حرفه ای، 15% فوق دیپلم، و 1/5% فوق لیسانس بودند. رشته تحصیلی دانشجویان شامل 25/6% پزشکی، 22% پیراپزشکی، 21/7% بهداشت، 10/5% پرستاری و مامایی، 8/3% داروسازی، 8/3% دندانپزشکی، و بقیه، رشته توانبخشی بودند. که از بین آنها 60/9% ورودی 84-85، و بقیه ورودی سال های قبل بودند. 6/7% از دانشجویان مورد مطالعه شاغل در حین تحصیل، و مابقی شاغل نبودند. 55/8% دانشجویان بومی استان، و بقیه غیر بومی بودند (جدول شماره 1).

بسیار عالی بوده است و دانشجویان در این مطالعه همسر برون گرا و اجتماعی را دوست دارند (9). مطالعه ای در سال 1381 تحت عنوان بررسی نگرش معیارهای انتخاب همسر در بین زنان و مردان مجرد 25-30 ساله شهر تهران با توجه به تئوری همسان همسری و نیازهای شخصیتی مکمل انجام شد نتیجه نشان داد که دختران در فاکتورهای طبقه اجتماعی، میزان درآمد، قدرت روانی و بدنی، برخورد با مسائل، میزان استقلال فکری از خانواده، میزان استقلال اجتماعی و اقتصادی خانواده و پسران در فاکتورهای طبقه اجتماعی، قدرت روانی، برخورد با مسائل، رتبه شغلی، قدرت تجزیه و تحلیل مسائل، سطح بروز احساسات درونی به تئوری نیازهای شخصیتی مکمل گرایش داشته اند (10). مطالعه ای دیگر توسط عدالتی شاطری و همکارانش در کردستان در سال 1388 صورت گرفت که نشان داد در آن آموزش های برنامه غنی سازی ازدواج از افزایش رضایتمندی زناشویی موثر است (11). مطالعه دیگر توسط ترک ارسلان و همکارش در ترکیه بین دانشجویان سال آخر انجام گرفت که براساس آن 78% از پسران و 75% از دختران به خوش اخلاقی همسر اهمیت می دادند و 64% از آنها مخالف ازدواج اینترنتی بودند (12). هدف مطالعه حاضر تعیین معیارهای گزینش همسر از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اهواز است که مشتمل بر اهداف جزئی زیر می باشد:

- 1- تعیین سن مناسب ازدواج از دیدگاه دانشجویان
- 2- تعیین اولویت های انتخاب همسر از دیدگاه دانشجویان
- 3- تعیین دیدگاه دانشجویان در مورد سطح تحصیلات همسر نسبت به سطح تحصیلات خود و میزان موفقیت آن
- 4- تعیین دیدگاه دانشجویان در مورد آشنایی قبل از ازدواج، ازدواج فامیلی، آشنایی خیابانی و اینترنتی
- 5- تعیین دیدگاه دانشجویان در مورد مناسبیت ازدواج در دوران دانشجویی

روش بررسی

جدول شماره 1: مشخصات فردی دانشجویان مورد مطالعه

متغیر مورد سؤال	فراوانی	درصد
جنسیت		
مرد	194	34/1
زن	375	65/9
مقطع تحصیلی		
فوق دیپلم	81	15
لیسانس	232	43
فوق لیسانس	8	1/5
دکترای حرفه ای	218	40/4
سال ورود		
78 - 79	4	0/7
79 - 80	13	2/4
80 - 81	12	2/2
81 - 82	46	8/5
82 - 83	55	10/2
83 - 84	81	15
84 - 85	328	60/9
وضعیت اشتغال		
دانشجو	501	93/3
شاغل در حین تحصیل	36	6/7
منطقه اقامت		
بومی استان	268	55/8
غیربومی استان	218	44/2
شغل		
پزشکی	142	25/6
دندانپزشکی	46	8/3
بهداشت	120	21/7
پیراپزشکی	122	22
توانبخشی	20	3/6
داروسازی	46	8/3
پرستاری و مامائی	58	10/5
جمع کل	586	100

در مورد سن مناسب ازدواج 66% از دانشجویان سن مناسب ازدواج برای پسر را 26-30 و 75/2% آنها سن مناسب ازدواج برای دختر را 20-25 ذکر نمودند (جدول شماره 2).

جدول شماره 2: نظر دانشجویان در مورد سن مناسب برای ازدواج

سن	فراوانی	درصد	دختر	فراوانی	درصد	پسر	درصد
14 - 17	9	1/6	.	0			
18 - 20	70	12/1	7	1/2			
20 - 25	434	75/2	161	27/8			
26 - 30	55	9/5	383	66			
30 - 36	3	0/5	18	3/1			
36 به بالا	6	1	11	1/9			
جمع کل	577	100	580	100			

در زمینه تمایل دانشجویان به سن همسرشان در ازدواج، بیش از 64% از پسران سن 20-25 و بیش از 66% از دختران 26-30 را عنوان کردند (جدول شماره 3). بین نظر پسران و دختران ارتباط معناداری وجود دارد ($p=.0001$).

جدول شماره 3: نظر دانشجویان در مورد سن همسرشان در زمان ازدواج

جنس	تعداد کل	زیر 18 سال		18 - 20		20 - 25		26 - 30		30 به بالا	
		تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
دختر	375	1	0/3	3	0/8	99	26/4	250	66/7	22	5/9
پسر	190	9	4/7	44	23/2	122	64/2	10	5/3	5	2/6
جمع کل	565	10	1/8	47	8/3	221	39/1	260	46	27	4/8

فاصله سنی مناسب بین زن و مرد از دیدگاه دانشجویان به این صورت بود که بیش از 48% پسران و بیش از 70% دختران 4-6 سال را مناسب ترین فاصله سنی بین زن و مرد ذکر کردند. (جدول شماره 4) در این رابطه بین نظر پسران و دختران رابطه معناداری وجود دارد ($p=.0001$).

جدول شماره 4: نظر دانشجویان دختر و پسر در مورد فاصله سنی زن و مرد در ازدواج

جنس	تعداد کل	همسن		1 - 2 سال		4 - 6 سال		6 سال به بالا	
		تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
دختر	373	13	3/5	72	19/3	264	70/8	24	6/4
پسر	191	12	6/3	77	40/3	92	48/2	10	285
تعداد کل	564	25	4/4	149	26/4	356	63/1	34	6

در زمینه افراد مؤثر در تصمیم گیری برای ازدواج، بیش از 54% از پسران و بیش از 83% از دختران پدر و مادر خود را از مؤثرترین افراد برای ازدواج می دانند (جدول شماره 5). در این رابطه بین نظر پسران و دختران ارتباط معناداری وجود دارد ($p=.000$).

جدول شماره 5: افراد مؤثر در انتخاب همسر از دیدگاه دانشجویان دختر و پسر

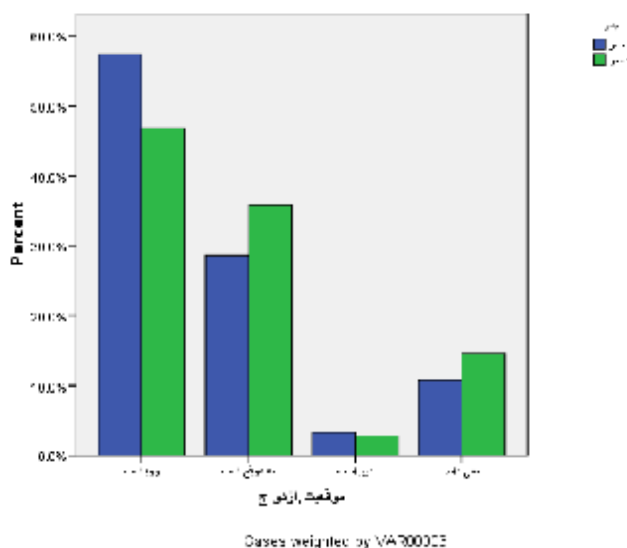
جنس	تعداد کل	پدر و مادر		خواهر و برادر		بستگان		دوستان		هیچکدام	
		تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
دختر	315	264	83/8	13	4/1	9	2/9	5	1/6	24	7/6
پسر	173	95	54/9	12	6/9	5	2/9	12	6/9	49	28/3
تعداد کل	488	359	73/6	25	5/1	14	2/9	17	3/5	73	15

مهمترین معیار برای ازدواج از دیدگاه بیش از 82% (جدول شماره 6)، که در این رابطه بین نظر پسران و دختران ارتباط معنی داری وجود دارد ($p=0/002$).

جدول شماره 6: معیارهای انتخاب همسر از دیدگاه دانشجویان دختر و پسر براساس اولویت

اولویت ها	معیارها	ایمان و اعتقاد مذهبی	اخلاق	زیبائی	مسئولیت پذیری	ثروت	تحصیلات	نژاد و قومیت
اولویت اول	فراوانی	132	156	74	112	29	60	58
درصد		69/1	82/1	39/5	60/2	15/8	32/1	31/5
اولویت دوم	فراوانی	295	333	23	279	34	165	76
درصد		79/9	90/2	6/4	76	9/6	44/6	21/6
اولویت سوم	فراوانی	22	20	64	45	20	60	34
درصد		11/5	10/5	34/2	24/2	10/9	32/1	18/5
اولویت چهارم	فراوانی	49	31	117	55	119	157	102
درصد		13/3	8/4	32/8	15	33/4	42/4	29
اولویت پنجم	فراوانی	18	6	36	10	48	39	41
درصد		9/4	3/2	19/3	5/4	26/2	20/9	22/3
اولویت ششم	فراوانی	13	1	156	23	135	29	75
درصد		3/5	0/3	43/7	6/3	37/9	7/8	21/3
اولویت هفتم	فراوانی	3	4	6	13	35	15	12
درصد		1/6	2/1	3/2	7	19/1	8	6/5
اولویت هشتم	فراوانی	6	2	40	8	46	17	45
درصد		1/6	0/5	11/2	2/2	12/9	4/6	12/8
اولویت نهم	فراوانی	16	4	7	6	51	13	39
درصد		8/4	2/1	3/2	3/2	27/9	7	21/2
اولویت دهم	فراوانی	6	2	21	2	22	2	54
درصد		1/6	0/5	5/9	0/5	6/2	0/5	15/3

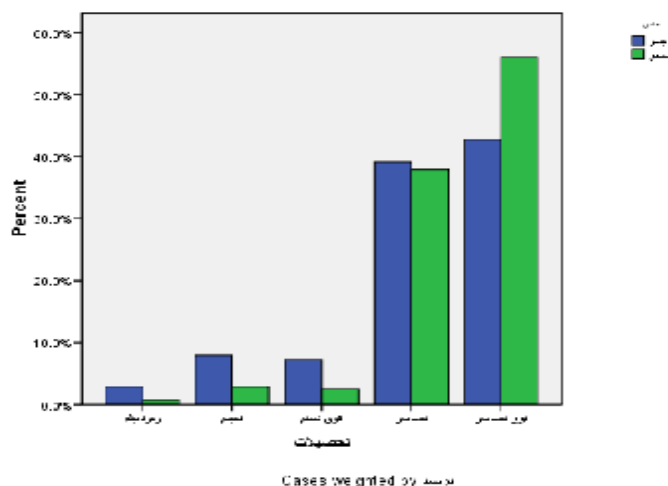
نتایج نشان داد که بیش از 57% از پسران و بیش از 46% از دختران موقعیت فعلی خود را برای ازدواج مناسب نمی دانند (نمودار شماره 1)، که در این ارتباط بین نظر پسران و دختران ارتباط معناداری وجود ندارد ($p=0/113$).

نمودار شماره 1: مربوط به ارتباط بین موقعیت ازدواج و جنسیت

زیر لیسانس را عنوان کرده اند. (نمودار شماره 2) که ارتباط معناداری بین نظر پسران و دختران وجود دارد ($P=.000$).

یافته ها نشان می دهد که 33% از پسران و بیش از 51% از دختران تمایل دارند همسرشان تا مقطع فوق لیسانس، تحصیل کرده باشد و 30/2% از پسران و 34/7% از دختران تمایل دارند همسرشان تا مقطع لیسانس و بقیه

نمودار شماره 2: مربوط به ارتباط تحصیلات و جنسیت

باشد. در مورد آشنایی قبل از ازدواج و تاثیر آن در انتخاب همسر از دانشجویان سؤال شده بود که بیش از 46% از پسران تاثیر آن را خیلی زیاد، و بیش از 38% از دختران تاثیر آن را زیاد می دانند که بین نظر پسران و دختران ارتباط معناداری وجود دارد ($p=0/021$). در زمینه ازدواج

در زمینه سطح تحصیلات همسر نسبت به سطح تحصیلات خود، نتایج نشان داد که بیش از 45% پسران تمایل دارند سطح تحصیلات همسرشان همسطح تحصیلات خودشان باشد و بیش از 50% از دختران تمایل داشتند سطح تحصیلات همسرشان بالاتر از خودشان

که زوج جوان بدون مشورت با والدین ممکن است حمایت های عاطفی و اجتماعی والدین خود را از دست بدهند و استرس زناشویی در ازدواج آنها تشدید شود قطعی است که چنین سبک ازدواج در صورتی که از مهارت های روابط انسانی کافی برخوردار نباشد، بسیار شکننده است (16). در مورد ازدواج فامیلی اکثریت دانشجویان چندان آنرا قبول ندارند که این یافته با نتایج پژوهش خسروان و منصوریان (1378) همخوانی دارد (17). ازدواج فامیلی همواره به عنوان یکی از انواع ازدواج به اشکال متفاوت و با شدت و ضعف هایی در جوامع مختلف مطرح بوده است ریشه های فرهنگی و اجتماعی و اقتصادی اینگونه ازدواج ها از لحاظ تاریخی قابل بررسی است تا یک قرن اخیر دلیل عدم شناخت بشر و پایین بودن سطح بهداشت جوامع، ازدواج های فامیلی به عنوان یک امر مطلوب فرهنگی توصیه می شد اما با پیشرفت علم ژنتیک مشخص شد که ازدواج فامیلی از عوامل مهم بیماری های ارثی است. به گفته متخصصان کشورمان، ایران از جمله کشورهایی است که ازدواج فامیلی در آن رواج دارد و یکی از مهم ترین علل شیوع بیماری های ژنتیکی در کشور تلقی می شود (18). درصد زیادی از دانشجویان مورد بررسی میزان موفقیت ازدواج دانشجویی را به طور متوسط قبول دارند که این نتیجه با نتایج پژوهش حراری و همکارانش همخوانی دارد (19). اکثریت دانشجویان مورد بررسی با ازدواج های خیابانی و اینترنتی مخالف بودند و آن را موفقیت آمیز نمی دانند در تبیین این یافته می توان گفت که دانشجویان از لحاظ رشد فکری و شناختی از اصول صحیح ازدواج در سطح قابل قبولی برخوردار هستند (18) اکثر ازدواج هایی که به صورت دوستی ها و آشنایی ها در مکان های مختلف شکل می گیرد دوام زیادی ندارد و طبق آمار بدست آمده در نهایت 60 درصد ازدواج های خیابانی و اینترنتی به طلاق می انجامد (20) دوستی های خیابانی حتی اگر به ازدواج ختم شود طرفین به دلیل عدم شناخت دقیق از خلق و خوی یکدیگر، هیچ گاه به رضایت عمیق دست پیدا نمی کنند و رابطه اشان تنها یک رابطه احساسی و سطحی باقی می ماند. چرا که عشق می تواند بزرگترین انگیزه حاکم بر تشکیل خانواده باشد اما اگر شناخت و آگاهی عمیق و ریشه دار نباشد واز نوع عشق ظاهری و رمانتیک باشد جز یاس و حرمان نخواهد آورد (18). اکثریت دانشجویان مورد مطالعه زمان مناسب برای

فامیلی و میزان موفقیت آن یافته ها نشان می دهد که بیش از 54% پسران و بیش از 58% دختران به طور متوسط به آن معتقدند. که بین نظر پسران و دختران رابطه معناداری وجود ندارد ($p=0/528$). نتایج نشان داد که بیش از 39% از پسران و بیش از 61% از دختران میزان موفقیت ازدواج دانشجویی را به طور متوسط قبول دارند. که بین نظر پسران دختران ارتباط معناداری وجود دارد ($p=0/000$). نتایج نشان داد که بیش از 61% پسران و بیش از 72% دختران میزان موفقیت ازدواج اینترنتی و آشنایی های خیابانی را خیلی کم می دانند و اکثر آنها با این نوع ازدواج موافق نیستند. که در این ارتباط بین نظر پسران و دختران ارتباط معناداری وجود دارد ($p=0/006$).

بحث و نتیجه گیری

یافته های این پژوهش در مورد سن مناسب برای ازدواج دختران و پسران و همچنین فاصله سنی مناسب بین زن و مرد، نشان داد که اکثر دانشجویان اعتقاد به تفاوت سن زن و مرد دارند. حیدر و توکل در سال 1373 بر روی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی همدان (13) و بخشی در سال 1376 بر روی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان (14) و کامکار و تبار طوری در سال 1378 بر روی دانشجویان علوم پزشکی یاسوج (15) مطالعاتی انجام دادند که نتایج به دست آمده مبنی بر این بود که اکثریت افراد مورد مطالعه مناسب ترین فاصله سنی بین زن و مرد را 4-6 سال می دانند که با نتایج پژوهش حاضر همخوانی دارد. در تبیین این یافته می توان گفت که به نظر می رسد اختلاف سن مطلوب ازدواج از نظر اکثریت دانشجویان ناشی از نوعی هنجار فرهنگی است که قائل به تفاوت سنی زوجین یعنی کمتر بودن سن زن نسبت به سن مردی است که می خواهد با وی ازدواج کند (4). اکثر دانشجویان از لحاظ اقدام به ازدواج هنوز تصمیم نگرفته اند و ترجیح می دهند که در هنگام انتخاب همسر این تصمیم را ضمن مشورت با والدین اتخاذ کنند با این که تصمیم به ازدواج تصمیمی فردی است و چنین روش تصمیم گیری خود، موجب مسئولیت پذیری در فرد می شود اما تمایل دانشجویان به مشورت با خانواده در اتخاذ این تصمیم اشاره به اهمیت نقش والدین در راهنمایی فرزندان در امر ازدواج دارد چرا

نباید چنین نتیجه گیری کرد که فقدان این پدیده علت ناسازگاری و عدم تفاهم زوجین تلقی شود چرا که این نوع عوامل بسته به زمینه فکری و معرفتی زن و مرد، مورد تفسیر قرار می گیرد (22). در زمینه آشنایی قبل از ازدواج و تاثیر آن در موفقیت ازدواج اکثریت دانشجویان مورد مطالعه تمایل داشتند که قبل از ازدواج با همسر خود آشنایی پیدا کرده باشند که این یافته با نتایج حرازی و همکارانش (19) و کامکار و تبار طوری (15) همخوانی دارد. این موضوع تایید بر این مطلب است که جوانان به شناخت و آگاهی با همسر آینده خود نیازمند می باشند در این رابطه اسلامی می نویسد: دوره آشنایی دختر و پسر قبل از ازدواج نباید زیاد طولانی یا خیلی کوتاه باشد و فقدان این دوره نامطلوب است. در طی دوره آشنایی دو طرف با یکدیگر، خانواده آنها با هم آشنایی نسبی پیدا می کنند (21). نتیجه اینکه دانشجویان هر دو جنس جنبه اخلاقی را مهمترین رکن می دانند و اکثریت ترجیح می دهند جهت انتخاب همسر با والدین مشورت کنند و خودشان تصمیم بگیرند چنین روش تصمیم گیری خود موجب مسئولیت پذیری در فرد می شود .

ازدواج را پس از پایان تحصیلات می دانند و در مورد فرد مورد نظر خود برای ازدواج تصمیم نگرفته اند در تبیین این یافته می توان گفت که اگر سن ورود به دانشگاه را 18 سال، و تحصیل در دانشگاه را 4-6 سال در نظر بگیریم این نظر براساس دیدگاه سن مناسب ازدواج که توسط دانشجویان ارائه شده است هماهنگی دارد (1) در این مطالعه اکثریت دانشجویان دختر تمایل داشتند که میزان تحصیلات همسرشان از خودشان بالاتر باشد و اکثریت دانشجویان پسر تمایل داشتند که میزان تحصیلات همسرشان از خودشان کمتر باشد که این نتایج با نتایج تحقیق عابدی و فرحبخش (4) همخوانی دارد. بیرجندی در این رابطه می نویسد: میزان تحصیلات مرد و زن یکسان باشد بهتر است ولی تحصیلات مرد بالاتر از تحصیلات زن باشد ایرادی ندارد (21). بی شک، تناسب میزان تحصیلات و تجانس رشته های دانشگاهی، عامل مثبت و تاثیر گذاری بر روند تفاهم زوجین محسوب می شود. چون انگیزه کافی و فضای فرهنگی، برای ارتباط کلامی و روحی با یکدیگر وجود دارد و این امر می تواند زمینه ساز همگرایی فکری و فرهنگی عمیق تر شود ولی

منابع

- 1-Berneshtion PH, Berneshtian MT. Dignosis and Treatment of marriage problems. Translated by sohrabi HR, 1ST edition Rasa publishers, Tehran, 1998 :3-5. [Persian]
- 2-Haghdoost AA;Avaz K ;Kamali j. the study on student view point to factors affect marriage. The proceeding of applied attitvde to student marriage. 1995:222-230.[Persian].
- 3-Mazaheri AA. Youths and spouse choosing. fslamic publishing , Qom .1994:50-145. [Persian].
- 4-Abedi D;farahbakhsh k. the study on spouse choosing criteria in Isfahan university of medical sciences student . J. of medical sciences 2000.39”34-42. [Persian].
- 5-Kamkar A;Tobar Toori M.The attitvde of yasoodj university of Medical sciences student. related To marriage .j of Armeqhan Danesh 2000 , 4 (15,16):1-8 . [Persian]
- 6-Rice, Philip: inter relationship. marriage and families , California, mayfile 1996: 194-217.
- 7-Wooldredge John , marriage choices in north Carolina : and virgina , 1969-71. J of Marriage and Family 1989.51: 465-81.
- 8-Miri MR et al. the study on attitvde and marriage decreasing Reasons of Birjand university of Medical Sciences J of Birjand uni med sci . 1995[Persian]
- 9-Borhani F etal , The study on Higher edvcational center students related to marriage. J of mental Health 2001,3(11,12):105-114[Persian].
- 10-Rafiei SH. The study on spouse choosing criteria among tehranian 25-30 year single males and females master thesis. 1995. [Persian].
- 11-Edalati shateri Z;Agha mihammadian HR;Modaresi M, Hassanbadi H. the study on marriage promotion on famili satisfaction J of kordestan uni Med . sci . 2000:89-98[Persian].

- 12-Torkarslan N, Portkoran S. The last year student Idea related to Marriage in franian governmental and turkey private universities. Javanan J. 2001 [Persian].
- 13-Haidari AM. The atudy on marriage problems and impediments and spouse choosing among Hamadany Medical sciences stududents. The proceeding of the first national conference on marriage and mental Health. 1997:37. [Persian].
- 14-Bakhshi J; sadeghi s. the study on single student spouse choosing criteria of Rafsanjan university of medical sciences. the proceceding of national conference on marriage role in mental Health 1997:38[Persian].
- 15-Segalen M. family Historical sociology. Translated by Elyasi H. 1st edition. Markaz publishers. Tehran. 1998:166[Persian].
- 16-Mahdavi SE; Bahari F; Paikarestan A. Marriage and its J of Medical sciences. 2001,43:93-102[Persian].
- 17-Khosravan S ; Mansooran MR. The study on spouse choosing criteria in view point of Gonabad faculty of Medical sciences students . J of Gonabad medical sciences faculty . 1999,12:26-32[Persian].
- 18-Khoshkhabar A. The fundamental of spouse choosing in present society. 2000;144-156.
- 19-Harazi Matal. the study on yazd university of medical sciences student idea related to factors affected marriage . J . of shahid sadooghi uni . med .sci . 2001 .9(1):34-37[Persian].
- 20-Mehr news. political & Economical news . 2007
- 21-Eslami nasab Bojnoordy A. Marrige consulting. Hayan publishers Tehran. 1997.218-202[Persian].
- 22-Biabangard E. youths and Marrige. Farhange Eslami publishers . Tehran . 2001:31-60[Persian].

The criteria of spouse choosing in viewpoint of Ahwaz Jundishapur University of Medical Sciences students

Haghighizadeh M^{*}, Kararmi Kh^{**}, Soltani T^{***}

Absteract

Introduction: Marriage is a fundamental social behavior which affects the quality of family life and survival. The spouses especially women are the linchpin of the life in families. The youth idea related to their future marriage criteria and their difficulties ahead has an important role for this vital social behavior.

Methods: This study is a descriptive cross- sectional survey to evaluate the self- reported viewpoint of students related to their marriage criteria and its difficulties using a conducted questionnaire. We randomly chose 600 students who were studying in different university departments. Responds were collected directly and the data was analyzed using SPSS software.

Results: The study shows %65 of different field studies who paticipate the study are female and %35 are male. For 82% of male and about 90% of female students believe that ethics is the most important criterion for choosing a spouse. Other criteria including education level, religious beliefs and responsibility of couple are priority of spouse choosing between 32% to 80% of students.

Conclusion: Both gender students believe that the ethical aspect plays an important role for their choosing , however the economic support especially for housing provision is a priority. Providing consulting and advising of their families for spouse choosing is essential, but they believe that the ultimate decision should provided by themselves.

Keywords: marriage priority, marriage criteria, spouse choosing.

* Lecturer, Ahwaz university of medical sciences, school of health, department of statistics and epidemiology

** Assosiated proffesor , Ahwaz university of medical sciences, school of health, departmwnt of public health

*** Helth Practiciener, Ahwaz university of medical sciences, school of health